

บทที่ 4

การอภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้ และเป้าหมายที่เน้นการกระทำที่มีต่อผลฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนระดับประถมศึกษา โดยวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS for Windows เพื่อทดสอบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสม โดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้ นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำ และนักเรียนในกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับการฝึกจะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์แตกต่างกันตามสมมติฐานการวิจัยดังต่อไปนี้หรือไม่

สมมติฐานข้อที่ 1 กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้ จะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสม โดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำในระหะหลังการทดลอง

สมมติฐานข้อที่ 2 กลุ่มทดลองที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้และโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำจะมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ สูงกว่ากลุ่มควบคุมในระหะหลังการทดลอง

เมื่อพิจารณาผลการวิจัยจากตาราง 10 พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมโดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้ โดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำ และการเรียนตามปกติ มีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ในระหะหลังการทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 นั่นคือ ผลการวิจัยในครั้งนี้ไม่เป็นไปตามสมมติฐานทั้งสองข้อที่ผู้วิจัยได้ตั้งไว้

อย่างไรก็ตาม หากพิจารณาจากกราฟในรูปภาพที่ 2 แล้ว จะเห็นว่า นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มต่างก็มีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ในระหะหลังการทดลองสูงกว่าในระหะก่อนการทดลอง ดังนั้นจึงเป็นสาเหตุที่ทำให้ค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนตัวอย่างทั้งสามกลุ่มไม่มีความแตกต่างกันเมื่อทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยโดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว

สาเหตุสำคัญที่ทำให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ ในระยะหลังการทดลองเพิ่มสูงขึ้น โดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะเกิดจากข้อจำกัด ของกระบวนการในการสร้างแรงจูงใจตามโปรแกรมที่ผู้วิจัยได้กำหนดไว้ในวิธีการดำเนินการวิจัย

ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างแรงจูงใจให้กับนักเรียนด้วยการใช้คำพูดชักจูงให้นักเรียนมีเป้าหมาย ในการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสม ซึ่งผู้วิจัยไม่ได้กำหนดกิจกรรมการฝึกให้นักเรียนได้มีโอกาสเขียน หรือพูดกับตนเองตามโปรแกรมการฝึก โดยที่ผู้วิจัยได้แต่เพียงบอกด้วยวาจาให้นักเรียนทำตามเท่านั้น จึงอาจจะเป็นไปได้ว่านักเรียนอาจจะรับรู้ว่าคุณครูพยายามจูงใจให้เขาแสดงพฤติกรรมขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสม แต่นักเรียนอาจจะไม่ใส่ใจที่จะแสดงพฤติกรรมดังกล่าวเท่าที่ควร เนื่องจากผู้วิจัยไม่ได้มีกระบวนการในการตรวจสอบว่านักเรียนเกิดแรงจูงใจและแสดงพฤติกรรมขอความช่วยเหลือเพิ่มขึ้นมากกว่าในระยะก่อนการฝึกหรือไม่ แต่จากการที่ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้คำพูดเน้นย้ำตลอดระยะเวลาในการดำเนินการวิจัย จึง อาจจะทำให้ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจเพิ่มขึ้นในการแสดงพฤติกรรมขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสม ระหว่างที่ดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งสังเกตได้จากผลการทดลองในตารางที่ 11 ที่พบว่านักเรียนทั้ง 3 กลุ่ม มีคะแนนจากแบบสอบถามการจูงใจด้วยเป้าหมายทางการเรียนเพิ่มสูงขึ้นในระยะหลังการทดลอง นอกจากนี้ผลจากการศึกษาทฤษฎีงานวิจัยที่ผ่านมา พบว่ากระบวนการในการสร้างแรงจูงใจให้เกิดในตัวของนักเรียนนั้นจำเป็นต้องอาศัยระยะเวลาที่ยาวนานพอสมควรที่จะทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้นจนกระทั่งนักเรียนใช้กลวิธีการเรียน โดยการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมในระหว่างที่ทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ และหากนักเรียน ทำแบบฝึกหัดโดยใช้วิธีการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมจะส่งผลทำให้ผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ ในระยะหลังการทดลองของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น หนึ่งจากผลการทดลองในตารางที่ 9 พบว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ในระยะหลังการทดลองเพิ่มสูงขึ้น ทั้งนี้ น่าจะเกิดจากการที่นักเรียนมีแรงจูงใจเพิ่มขึ้น (ดังผลการทดลองในตารางที่ 11) ในขณะที่แรงจูงใจของนักเรียนที่เพิ่มขึ้นในครั้งนี้ อาจเกิดจากผลกระทบ เพียงเล็กน้อยจากการพูดจูงใจของคุณครูในระหว่างการเรียนการสอนและกิจกรรมที่กำหนดในกระบวนการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมในระดับที่นักเรียนเกิดความใส่ใจที่จะใช้กลวิธีการเรียนรู้โดยการขอความช่วยเหลือทางการเรียนที่เหมาะสมในการทำแบบฝึกหัด ดังนั้นหากผู้วิจัยมีระยะเวลาในการทดลองออกไปอีกสัก ระยะเวลาหนึ่ง อาจจะทำให้ให้นักเรียนเกิดแรงจูงใจเพิ่มขึ้น

สาเหตุอีกข้อหนึ่งที่ทำให้ นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ในระยะหลังการทดลองเพิ่มสูงขึ้น โดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ น่าจะเกิดจากการที่ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มทำแบบฝึกหัดในระหว่างที่ดำเนินการเรียนการสอน และ ทำการบ้านภายหลังจากที่จบการเรียนการสอนในชั่วโมงโดยใช้แบบฝึกหัดเดียวกันทุกครั้ง

เนื่องจากการที่นักเรียนได้มีโอกาสทำแบบฝึกหัดหลาย ๆ ครั้ง จะทำให้นักเรียนมีทักษะเพิ่มขึ้น (จิตติมา รุมทอง, 2537) รวมทั้งยังผลทำให้เกิดความคงทนของทักษะที่ได้เรียนรู้มาแล้ว (Slavin, 1994:282) นอกจากนี้ยังมีผลทำให้นักเรียนเกิดกระบวนการถ่ายโอนการเรียนรู้ ในลักษณะของการแผ่ขยายข้ามสิ่งเร้าจากสภาพการณ์หนึ่งไปยังอีกสภาพการณ์หนึ่ง ซึ่งเหตุผลต่าง ๆ เหล่านี้จะเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะทำคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ได้เพิ่มขึ้น กล่าวคือ สภาพการณ์ที่นักเรียนทำแบบฝึกหัดในชั้นเรียน มีลักษณะคล้ายคลึงกับสภาพการณ์ในการทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ เช่น การจัดโต๊ะเรียน เนื้อหาของโจทย์ปัญหาในแบบฝึกหัดก็มีลักษณะคล้ายโจทย์ปัญหาในแบบทดสอบ ช่วงเวลาที่ทำแบบฝึกหัดและช่วงเวลาที่ทำแบบทดสอบก็เป็นช่วงเวลาเดียวกัน จากสภาพการณ์ทั้ง 2 สภาพการณ์ที่คล้ายคลึงกันนี้ จึงทำให้นักเรียนเกิดการแผ่ขยายข้ามสิ่งเร้าได้ง่าย (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536) โดยเฉพาะในวิชาคณิตศาสตร์ซึ่งเป็นวิชาที่ต้องอาศัยทักษะ (อรวรรณ ณรงค์สรศักดิ์, 2533:1) ดังนั้นจะเห็นได้จากงานวิจัยต่าง ๆ ที่พบว่า หากนักเรียนมีพฤติกรรมการทำการบ้านในวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นจะทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาและเรื่องที่เรียนเกี่ยวกับวิชาคณิตศาสตร์มากขึ้น รวมทั้งทำให้นักเรียนทำแบบฝึกหัดวิชาคณิตศาสตร์ได้ถูกต้องมากขึ้นด้วย เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในระยะหลังการทดลองจึงทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะทำแบบทดสอบได้ดีขึ้น และทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นด้วย (ชลาชัย กันมินทร์, 2530:57; ประทีป จินนี่, 2531:64; สุวิทย์ เกตรา, 2533:120) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ (สุวิทย์ เกตรา, 2533:121-122)

นอกจากนี้สาเหตุอีกข้อหนึ่งที่ทำให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของคะแนนผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์เพิ่มขึ้นโดยไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นั้น น่าจะเกิดจากปัจจัยที่สำคัญคือ การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Imformative Feedback) ต่อการทำการบ้านจากครูผู้สอน

เนื่องจากการทดลองครั้งนี้ผู้วิจัยได้ให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มทำแบบฝึกหัดในระหว่างการเรียนการสอน หลังจากนั้นผู้วิจัยได้เฉลยคำตอบและอธิบายเพิ่มเติม นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้ให้การบ้านนักเรียนกลับไปทบทวนนอกเวลาเรียนแล้วนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น ซึ่งผู้วิจัยได้ตรวจการบ้านของนักเรียนทั้งสามกลุ่ม โดยแก้ไขข้อผิดพลาดของคำตอบและกระบวนการในการแก้โจทย์ สมการแต่ละขั้นตอน รวมทั้งผู้วิจัยได้อธิบายโดยการเปรียบเทียบให้นักเรียนเห็นถึงวิธีการและกระบวนการในการแก้โจทย์ปัญหาที่ถูกต้อง การกระทำดังกล่าวของผู้วิจัยถือได้ว่าผู้วิจัยได้ให้ข้อมูลป้อนกลับในรูปของคำอธิบายและข้อวิจารณ์เกี่ยวกับงานที่เป็นการบ้านของนักเรียนที่เน้นความถูกต้องของวิธีการ และกระบวนการแก้โจทย์ปัญหา ซึ่งมีผลทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียน อีกทั้งยังเป็นการทบทวนในข้อผิดพลาดของตนเอง

การให้ข้อมูลป้อนกลับ (Imformative Feedback) ตามแนวความคิดของทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของ Bandura เป็นเทคนิคที่ช่วยให้นักเรียนเห็นความก้าวหน้าในการกระทำของตนเอง ซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้เกิด

กำลังใจในการแสดงพฤติกรรมของบุคคล ซึ่งนอกจากจะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนระดับการจูงใจของบุคคลแล้ว ยังอาจทำให้บุคคลได้รับข้อมูลที่จะสร้างประสบการณ์ใหม่ หรือเป็นการทบทวนประสบการณ์การเรียนรู้เดิม หรือ เพื่อให้บุคคลได้ตระหนักว่าสิ่งที่เขาทำไปนั้นถูกต้องหรือไม่อย่างไร (Barringer & Gholson, 1979; Meyer, 1987) และผลจากการที่บุคคลรู้ตัวว่าสิ่งที่ทำนั้นได้ผลเป็นอย่างไร จะทำให้เกิดแรงเสริมในการดำเนินกิจกรรมต่อไป (สมโภชน์ เขียมสุภาวิชิต, 2536:202)

ครูผู้สอนสามารถให้ข้อมูลป้อนกลับได้หลายวิธี เช่น การให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อผิดพลาดของนักเรียนและการให้ข้อมูลป้อนกลับที่ชักจูงให้นักเรียนเกิดความพยายามที่จะแก้ไขข้อผิดพลาดนั้น (McCown & Roop, 1992:453) อันจะนำไปสู่กระบวนการในการเรียนรู้และสมรรถภาพในการแสดงออกทางทักษะในอนาคต (Mikulus, 1978:106-108; Locke in Duncan et al, 1980:370; Stone & Neilson, 1982:288; Wollfolk, 1993:559) โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้ข้อมูลป้อนกลับจากครูในรูปของข้อเขียน หรือคำวิจารณ์จากครูในสมุดการบ้านจะมีประโยชน์อย่างมากต่อนักเรียนในระดับประถมศึกษาตอนปลายจนถึงระดับมัธยมศึกษา (Slavin, 1994:373) ในขณะที่ข้อมูลป้อนกลับของครูในลักษณะของข้อวิจารณ์เฉพาะข้อผิดพลาดพร้อมคำแนะนำแก้ไข (Butler & Nison, 1986; Elawar & Como, 1985) รวมถึงการให้ข้อมูลป้อนกลับในลักษณะของการตรวจการบ้านให้นักเรียนโดยเน้นความใส่ใจถึงความรู้ที่นักเรียนจะได้รับ การอธิบายและการชักจูงให้นักเรียนคำนึงถึงกระบวนการในการเรียนรู้ (Dweck & Bumpechat, 1983:252) ซึ่งการให้ข้อมูลป้อนกลับเหล่านี้มีอิทธิพลทำให้นักเรียนมีระดับความสนใจและระดับการกระทำในระดับสูง (Butler, 1987) อันจะเป็นแรงเสริมให้นักเรียนที่ได้รับข้อมูลป้อนกลับเหล่านี้แสดงพฤติกรรมการทำงานแบบฝึกหัดต่อไปในเวลาต่อมา ด้วยความหวังว่าจะได้รับข้อมูลป้อนกลับในอนาคต ดังนั้นการให้ข้อมูลป้อนกลับจึงเป็นเทคนิคของการเสริมแรงทางบวก (Positive Reinforcement) โดยที่ครูให้สิ่งเร้าที่พึงพอใจ (ข้อมูลป้อนกลับ) แก่นักเรียน อันจะมีผลทำให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมทำงานแบบฝึกหัดเพิ่มขึ้นในอนาคต (สมโภชน์ เขียมสุภาวิชิต, 2536:34) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยต่าง ๆ ที่พบว่า หากนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดหรือการบ้านแล้วจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนสูงขึ้นในระดับที่มากกว่านักเรียนที่ไม่ได้ข้อมูลป้อนกลับจากครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าอิงด้ำนนักเรียนได้รับป้อนกลับโดยการตรวจแก้ไข หรือคำวิจารณ์จากครูที่เกี่ยวกับการทำการบ้านนั้น (Keith et. al, 1986; Elawar & Como, 1985; วินัย คำมูล, 2536)

สาเหตุประการสุดท้าย ที่มีผลทำให้นักเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้งสามกลุ่มมีค่าเฉลี่ยของผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นในระยะหลังการทดลองก็คือ การที่ครูผู้สอนประจำวิชาคณิตศาสตร์บังคับให้นักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งสามส่งการบ้าน โดยคาดหวังสำหรับนักเรียนที่ไม่ทำการบ้านมาส่ง ซึ่งผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมปัจจัยที่เป็นสาเหตุในข้อนี้ได้

เนื่องจากผู้วิจัยได้ให้งานนักเรียนกลับไปทำที่บ้านแล้วจึงนำมาส่งในวันรุ่งขึ้น เพื่อทบทวนและฝึกฝนทักษะที่จำเป็นหลังจบการเรียนการสอน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นก็คือนักเรียนส่งงานไม่ครบทุกคน เหตุการณ์ดังกล่าว

ทำให้ครูประจำวิชาคณิตศาสตร์ของโรงเรียนที่ผู้วิจัยไปทำการทดลอง ได้บอกว่าจะทำโทษโดยการตักนักเรียนที่ไม่ส่งงาน

จะเห็นได้ว่า เมื่อสภาพแวดล้อมซึ่งก็คือครูเสนอสิ่งเร้าที่ไม่พึงประสงค์ (Aversive Stimuli) ให้กับนักเรียนโดยการตักนักเรียนเมื่อนักเรียนไม่ทำการบ้านมีผลทำให้สภาพแวดล้อมซึ่งก็คือครูได้ทำโทษโดยการตักนักเรียน นั่นคือ ครูได้เสนอสิ่งเร้าที่ไม่ประสงค์ให้กับนักเรียนมีผลทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะหลีกเลี่ยง (Avoidance Behavior) หรือหลีกเลี่ยง (Escape Behavior) ซึ่งจากที่ผู้วิจัยได้สังเกตพบว่านักเรียนส่งการบ้านเพิ่มขึ้นเมื่อได้รับการลงโทษจากครู แสดงให้เห็นว่านักเรียนเลือกที่จะแสดงพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการทำโทษของครู โดยการแสดงพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ ซึ่งก็คือพฤติกรรมทำการบ้านนั่นเอง ดังนั้นพฤติกรรมทำการบ้านของนักเรียนจึงได้ว่าเป็นพฤติกรรมหลีกเลี่ยง ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการที่นักเรียนได้รับสัญญาณว่าเหตุการณ์ที่ไม่พึงพอใจจะเกิดขึ้น (การถูกครูตี) โดยที่นักเรียนจะหลีกเลี่ยงจากสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจ (การถูกครูตี) นั่นได้โดยการแสดงพฤติกรรมในลักษณะอื่นแทน นั่นคือ นักเรียนจะแสดงพฤติกรรมทำการบ้านแทน หากนักเรียนแสดงพฤติกรรมทำการบ้านบ่อยครั้งเมื่อคาดหวังว่าครูจะตักนักเรียนที่ไม่ทำการบ้าน แสดงว่าการตีเป็นการเสริมแรงทางลบ (Negative Reinforcement) ต่อพฤติกรรมทำการบ้านของนักเรียนนั่นเอง และสิ่งเร้าที่ไม่พึงพอใจนั้น ซึ่งก็คือการถูกครูตีก็จะกลายเป็นตัวเสริมแรงทางลบไปในทันทีเช่นกัน (สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต, 2536:34-35)

ดังนั้น เมื่อนักเรียนทำการบ้าน โดยที่ครูให้ข้อมูลป้อนกลับที่แสดงถึงความผิดพลาดของงานที่นักเรียนมีผลทำให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหาที่เรียนมากขึ้น ซึ่งจากงานวิจัยพบว่า การให้การบ้านทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้านักเรียนได้รับการตรวจแก้ไข หรือคำวิจารณ์จากการทำการบ้านนั้น (Keith et. al, 1986; Elawar & Como, 1985) ถึงแม้ว่าจะยังไม่เป็นที่แน่ชัดถึงผลของการทำการบ้านของนักเรียนในระดับประถมศึกษา (Cooper, 1989; Epstein, 1988) แต่จากงานวิจัยภายในประเทศของ ชลาลัย กันมินทร์ (2530) ประทีป จินิจ (2531) สุวิทย์ เกศรา (2533) และจิตติมา จอมทอง (2537) พบว่า เมื่อนักเรียนในระดับประถมศึกษาปฏิบัติพฤติกรรมทำการบ้านเพิ่มขึ้น นักเรียนจะเข้าใจเนื้อหาและเรื่องที่เรียนมากขึ้น เมื่อนักเรียนทำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในระยะหลังการทดลอง จึงทำให้นักเรียนมีแนวโน้มที่จะทำแบบทดสอบได้ดีขึ้น และทำให้นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์สูงขึ้นด้วย โดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้านักเรียนได้รับการตรวจแก้ไข หรือคำวิจารณ์จากการทำการบ้านนั้น (Keith et. al, 1986; Elawar & Como, 1985)

กล่าวโดยสรุปจะเห็นว่า การที่นักเรียนได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมือนกันทั้งในเรื่องของการให้แบบฝึกหัดหรือการให้การบ้าน การให้ข้อมูลป้อนกลับจากครูในรูปของการเฉลยคำตอบและอธิบายเพิ่มเติม และการคาดโทษเมื่อไม่ส่งงาน มีผลทำให้นักเรียนทั้งสามกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในวิชาคณิตศาสตร์ในระยะหลังการทดลองโดยไม่มีมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ดังกราฟในรูปภาพที่ 2)

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังพบข้อสังเกตที่ว่า ในระยะก่อนการทดลองนั้นนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการฝึกการขอความช่วยเหลือทางการเรียน โดยครูจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำ จะมีค่าเฉลี่ยคะแนนการจูงใจด้วยเป้าหมายด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 35.60$) สูงกว่าด้านการกระทำ ($\bar{X} = 33.90$) ในขณะที่ในระยะหลังการทดลองนั้นนักเรียนในกลุ่มนี้กลับมีค่าเฉลี่ยของคะแนนการจูงใจด้วยเป้าหมายด้านกระทำ ($\bar{X} = 38.00$) สูงกว่าด้านการเรียนรู้ ($\bar{X} = 36.60$) (ดังตารางที่ 12) นั่นคือในระยะหลังการทดลองนั้น นักเรียนในกลุ่มนี้มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการจูงใจด้วยเป้าหมายในการกระทำสูงขึ้น ในขณะที่มีค่าเฉลี่ยของคะแนนการจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการเรียนรู้ลดลง จึงน่าจะสรุปได้ว่าปัจจัยที่ทำให้นักเรียนมีระดับการจูงใจด้วยเป้าหมายทางการเรียนที่เน้นการกระทำมากขึ้นนั้น อาจเกิดจากการที่นักเรียนได้รับการจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำจากครู ในขณะที่เดียวกันนี้หากการจัดสภาพการจัดการเรียนอยู่ในรูปแบบที่ก่อให้เกิดการจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำ ยกตัวอย่างเช่น การตรวจการบ้านของครูที่เน้นความถูกต้องของคำตอบขั้นสุดท้ายมากกว่าที่จะเน้นความถูกต้องของกระบวนการในการคิดเพื่อที่จะได้คำตอบมา หรือการตรวจการบ้านโดยอาศัยแนวความคิดในการวัดผลแบบอิงกลุ่มหรืออิงเกณฑ์ซึ่งไม่ได้คำนึงถึงระดับความสามารถหรือระดับความรู้ที่เพิ่มขึ้นของนักเรียน หรือแม้กระทั่งการที่ครูปฏิบัติตนประหนึ่งว่าเป็นผู้ตัดสินความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องของพฤติกรรมต่าง ๆ ที่นักเรียนแสดงออก ดังที่ปรากฏในระบบการเรียนการสอนในปัจจุบันนี้ อาจจะเป็นสาเหตุทำให้นักเรียนมีระดับการจูงใจด้วยเป้าหมายที่เน้นการกระทำสูงขึ้น

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย